

Arbetsmarknadsförvaltningen
Förslag till beslut

Arbetsmarknadsnämnden

Handläggare:
Tuomo Niemelä

Fokus uppföljning – ekonomiskt bistånd

Arbetsmarknadsnämnden föreslås besluta

att uppdra till förvaltningen att säkerställa att samtliga biståndssökandes vistelsebegrepp styrks under 2020 genom att alla, såväl nya som gamla biståndstagare, lämnar in varje ansökan personligen med legitimation. Ansökan där vistelsebegreppet inte styrkts kan innebära avslag på ansökan,

att uppdra till förvaltningen att säkerställa att barn i ett hushåll som uppbär försörjningsstöd finns i Sverige. Ärenden där detta inte uppfylls ska få omedelbart avslag på biståndet och polisanmälan om bidragsfusk upprättas,

att uppdra till förvaltningen att säkerställa att samtliga biståndssökande, såväl nya som gamla biståndstagare, visar sin senaste självdeklaration med bifogad skatteuträkning,

att uppdra till förvaltningen att säkerställa kontroller, innan beslut har fattats, i bil- respektive företagsregister för samtliga i hushållet, såväl nya som gamla biståndstagare,

att uppdra till förvaltningen att säkerställa att försörjningsstödstagare, som ska delta i en aktivitet men uteblir utan giltigt förfall, får avslag på sin ansökan om ekonomiskt bistånd,

att vid januarinämnden redovisa förvaltningens strategi för hur försörjningsstöd till s.k. svarta kontrakt eller dubbla hyror ska upphöra,

att vid januarinämnden lämna en reviderad delegationsordningen för beslut där individutskottet fattar bidragsbeslut för sökande som vistas i Sverige med arbetstillstånd,

att vid varje nämndmöte redovisa hur många bidragstagare som har anvisas till en insats/ utbildning under föregående månad,

att vid varje nämndmöte redovisa hur arbetet mot svarta kontrakt och eventuella dubbla hyror fortlöper,

att minst två gånger per termin redovisa kostnader för tandvård samt redovisa snittkostnad per individ,

att minst två gånger per termin redovisa kostnader för bostäder,

att två gånger per termin redovisa hur många som erhöll ekonomiskt bistånd utan att lämna in ansökan personligen, samt

att minst två gånger per termin redovisa hur många (fördelat på åldersgrupper) som erhöll försörjningsstöd redovisat på olika orsakskoder (arbetslöshet, ohälsa osv) samt utbetalt belopp per orsakskod.

Samtliga ovan givna uppdrag ska redovisas till nämnden utöver besluten som rör redovisning och uppföljning.

Ärendet

Regeringen spår i budgetpropositionen för 2020 (Prop. 2019/20:1) en svagare utveckling i omvärlden, minskade bostadsinvesteringar och en inbromsning i offentlig konsumtion vilket väntas bidra till en dämpad tillväxt 2020. Dessutom väntas den offentliga sektorns inkomster öka i en långsammare takt efter några år med ovanligt snabbt stigande inkomster.

Konjunktorens utveckling har en påverkan på människors behov av ekonomiskt bistånd till stöd för sin försörjning då de som har en svagare förankring på arbetsmarknaden oftare drabbas av arbetslöshet.

Trots de hittills goda tiderna har andelen biståndsmottagare av befolkningen ökat i Uppsala sedan 2016. Jämförbara kommuner, storstäder och riket i övrigt har under samma tid gått i motsatt riktning och haft en sjunkande andel individer i behov av ekonomiskt bistånd. Under 2018 var fem procent av uppsalaborna i behov av kommunens stöd för sin försörjning. Uppsala har under flera år på 2010-talet legat i nivå med riket (cirka fyra procent) när det gäller andelen invånare i behov av ekonomiskt bistånd. Kostnaderna för utbetalt ekonomiskt bistånd är prognostiserat till cirka 400 miljoner kronor 2019 och utvecklingen framåt pekar mot cirka 455 miljoner kronor i utbetalt bistånd år 2022.

Arbetsmarknadsnämnden antog 27 september 2019 en 26-punktsplan för att fler uppsalabor ska komma i en egen hållbar försörjning som ett led i arbetet med att sänka andelen biståndsmottagare såväl som kommunens kostnader för utbetalt bistånd.

För att följa utvecklingen, genomförda insatsers effekt på ekonomiskt bistånd och ökat deltagande i arbete eller studier behöver nämnden en regelbunden återkoppling för att snabbt kunna agera och fatta nya beslut. För 2020 planerar förvaltningen in en återkommande uppföljning till nämndens sammanträden under året.

En utökad uppföljning ska säkerställa att skattemedel används rätt och att de insatser som genomförs är effektiva och förkortar tiden uppsalabor är i behov av bistånd. Offentligt stöd och bistånd ska hanteras rättssäkert och för att upprätthålla allmänhetens förtroende för välfärdssystemet måste försök till fusk stävjas och risker för felaktiga utbetalningar undanröjas. För att Uppsala kommun ska klara sitt välfärdsuppdrag i en tid med ett starkt demografiskt tryck i kombination med en svag ökning i det reala skatteunderlaget måste kommunen fortsätta att skapa resursutrymme genom att bryta kostnadsutvecklingen av utbetalt bistånd och genom ett ökat arbetskraftsdeltagande, utöver de mänskliga vinsterna, öka kommunens skatteintäkter.

Arbetsmarknadsförvaltningen

Lena Winterbom
Förvaltningsdirektör